

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

У статті акцентується увага на особливостях професійної самореалізації майбутніх фахівців дошкільної освіти в процесі практичної підготовки. Визначається логічна послідовність організації педагогічної практики. Доводиться важливість забезпечення особистісно-орієнтованого, комплексного, безперервного і творчого характеру підготовки кожного студента. Розглядаються функції та принципи організації педагогічної практики.

Ключові слова: професійна самореалізація, професійна самореалізація майбутнього фахівця дошкільного навчального закладу, практична підготовка, педагогічна практика, етапи, функції, принципи.

Постановка проблеми, її зв'язок із важливими завданнями. Перехід освіти на нові державні стандарти вимагає від вищої педагогічної школи досконалої підготовки майбутніх педагогів, а саме працівників галузі дошкільної освіти. Сучасний вихователь дітей дошкільного віку, якого очікує суспільство, має бути свідомим і самостійним у своїй діяльності. Це можливо за умови повноцінної професійної самореалізації вихователя дітей дошкільного віку, яку необхідно формувати ще у вищому педагогічному навчальному закладі, зокрема у процесі педагогічної практики.

Педагогічна практика є важливою складовою навчально-виховного процесу, в ході якого відбувається безпосереднє поєднання і реалізація теоретичних знань, що отримують студенти на заняттях, з їх практичною діяльністю в ролі педагога. Вона дозволяє розвинути у майбутніх фахівців дошкільних навчальних закладів інтерес до педагогічної діяльності; визначити, наскільки правильно вони обрали для себе сферу діяльності; з'ясувати ступінь співвідношення особистісних якостей з професією вихователя.

Аналіз останніх досліджень і публікації з проблемами, виокремлення невирішених її частин. Вивчення наукових студій засвідчує, що ефективність процесу професійної самореалізації пов'язується з успішністю педагогічної діяльності студента в процесі педагогічної практики, яка дає можливість для формування позитивних професійних орієнтирів. Як зазначають О. Абдулліна, Н. Білоус, О. Богініч, В. Глузикова, Н. Голота, Л. Загрекова, В. Ніколіна, Л. Рибалко, О. Семенов та інші, педагогічна практика є з'єднувальною ланкою між теоретичною підготовкою і подальшою практичною діяльністю студентів.

Окремі методичні організаційні аспекти практичної підготовки фахівців з дошкільної освіти розкрито в роботах В. Дубрової та Є. Мілашевич, але вони стосуються лише першого освітньо-кваліфікаційного рівня. Проблеми практичної підготовки майбутніх вихователів знайшли відображення в наукових дослідженнях О. Богініч, Л. Волобуєвої, Н. Горопахи, Т. Красової, Л. Павлової, Т. Поніманської, Х. Шапаренко, В. Ядешко та інших. Деякі напрями ступеневої практичної підготовки майбутніх фахівців висвітлені в публікаціях Н. Казакової, Л. Кацової, Л. Малаканової, О. Семенов, Г. Шульдик, В. Шульдик, Ю. Ющенко, але вони стосуються підготовки вчителя. Стосовно вихователя дітей дошкільного віку такі дослідження не проводились.

Хоча в Україні й накопичений позитивний досвід щодо професійно-педагогічної підготовки майбутніх вихователів дітей дошкільного віку, але проблема формування професійної самореалізації майбутніх фахівців дошкільних навчальних закладів у процесі педагогічної практики ще недостатньо досліджена в педагогічній теорії, а тому й не знайшла належного відображення в практичній діяльності вищих навчальних закладів.

Формулювання мети статті. З урахуванням ключових позицій психолого-педагогічної науки вивчимо та проаналізуємо особливості та можливості педагогічної практики як засобу формування професійної самореалізації майбутніх фахівців дошкільних навчальних закладів у педагогічних вищих навчальних закладах.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням окремих результатів. Формування професійної самореалізації майбутніх фахівців дошкільних навчальних закладів у процесі педагогічної практики – досить відповідальний етап становлення професіонала, який передбачає процес входження в професію та приводить до професійного та особистісного зростання студента, до готовності майбутнього вихователя до наукової і професійно-педагогічної діяльності.

Аналіз наукової літератури (Н. Горобаха, Т. Красова, Т. Поніманська, В. Ядешко) дав підстави для уточнення поняття «професійна самореалізація майбутнього фахівця дошкільного навчального закладу в процесі педагогічної практики» як реалізацію потенційних педагогічних можливостей, уміння реалізовувати себе як індивідуальність у педагогічному процесі, запровадження в навчально-виховний процес ідей, планів, професійних потреб, розкриття свого педагогічного «Я» в процесі планування, організації і проведення різних видів педагогічної діяльності з дітьми.

З метою виявлення рівня розуміння майбутніми фахівцями дошкільних навчальних закладів КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» ХОР суті професійної самореалізації особистості було проведено опитування «Що Ви розумієте під поняттям професійна самореалізація?» (опитано 95 осіб першого і другого курсів).

Студенти відповіли так: 45 % вважає, що професійна самореалізація – це активна довільна діяльність, яка спрямована на зміцнення педагогічного і студентського колективу, на саморозвиток його учасників; 15 % вважає, що термін «професійна самореалізація» означає вміння налагоджувати контакти з педагогами та дітьми, спілкуватися з людьми; на думку 30 % студентів, – це участь у педагогічному та науковому житті колективу; 20 % студентів взагалі не змогли відповісти на поставлене питання.

Проблему визначення готовності до професійної діяльності й реалізації педагогічних ідей у процесі взаємодії з дітьми дошкільного віку 23 % студентів пов'язує із проектуванням навчально-виховної роботи з дітьми, 21 % – із застосуванням під час цієї роботи сучасних засобів навчання, 56 % – з особливостями професійно-педагогічного спілкування вихователя (уміння розмовляти, демонстрація акторських здібностей).

Спеціальні питання були присвячені виявленню професійної самооцінки в межах педагогічної діяльності. Відповідаючи на них, студенти оцінювали себе, виходячи з професійно-педагогічного та соціального досвіду, набутого в процесі організації різних видів педагогічної практики на молодших курсах. 24 % студентів оцінює себе як схильних до репродуктивної діяльності у процесі педагогічної практики (виконання обов'язкових завдань, готовність діяти за заданим алгоритмом), 52 % висловили прагнення до проявів власної індивідуальності, яка знаходить відображення в зовнішніх проявах (прагнення до проведення нетрадиційних занять та виховних заходів, презентація звітної документації), 26 % студентів вважає себе творчою особистістю і виражає готовність і прагнення до створення авторських педагогічних проектів у процесі взаємодії з дітьми дошкільного віку та їхніми батьками.

Аналіз опитування студентів дозволив зробити висновок, що умови педагогічної практики найбільш відповідають цілям і є оптимальними для професійної самореалізації студентів. Більше 90 % респондентів упевнені, що педагогічна практика – це лише початковий, але базовий етап формування професійної самореалізації, яка супроводжує вихователя протягом усієї професійно-педагогічної діяльності.

Удосконалення педагогічної практики, забезпечення можливостей для професійної самореалізації передбачає її організацію з урахуванням загальнодидактичних принципів і створення умов для підготовки педагога як професійно-компетентного фахівця-дослідника. Це відображається у змісті практик, поступовому розширенні й поглибленні обсягу їх завдань (від індивідуальної роботи до організації роботи з колективом), у характері виконуваної діяльності студентів (репродуктивна – реконструктивна – творча) [8, с. 34].

Згідно з «Законом України про вищу освіту» підготовка фахівців здійснюється за відповідними освітньо-професійними програмами, які є нормативними документами вищого навчального закладу.

Оскільки педагогічна практика є важливою складовою частиною професійної підготовки студентів вищого навчального закладу, її нормативні основи визначені Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженим наказом Міністерства освіти України № 93 від 8 квітня 1993 р., Галузевим стандартом вищої освіти, освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра за спеціальністю 6.010101 «Дошкільне виховання» [2], в якому розкрито зміст навчання, конкретизуються вимоги до змісту, обсягу та рівня освітньої і професійної підготовки бакалавра з метою забезпечення ступеневої освіти фахівців.

Ураховуючи нові тенденції в розвитку вищої педагогічної освіти в Україні, зміст та види педагогічної практики майбутніх фахівців дошкільної освіти доповнюються, розширюються та ускладнюються. Згідно з вищезазначеними документами розглянемо змістове наповнення безперервної практики майбутніх фахівців дошкільної освіти.

На ступені бакалаврату на 1 курсі передбачається ознайомча практика, практика у групах раннього віку, на 2–3 курсах – спостереження навчально-виховної роботи в дошкільному навчальному закладі, пробні заняття в ДНЗ, літня в дошкільному навчальному закладі, на 4-ому – психолого-педагогічна, організаційно-методична та виробнича педагогічні практики.

Побудовані з урахуванням принципів наступності, тісного взаємозв'язку і взаємодоповнюваності, ці практики мають становити цілісну особистісно-орієнтовану систему. Така система забезпечує більш усвідомлену фахову потребу перевірки дієвості набутих знань і вмінь, зміцнення впевненості у правильності професійного вибору [8, с. 35].

Цей процес відбувається поетапно в певній логічній послідовності: етап входження і орієнтації в професію, етап професійної ідентифікації і етап самореалізації у навчально-професійній діяльності.

Визначення етапів навчально-професійної діяльності дозволяє спроектувати розвиток компонентів професійної самореалізації майбутніх фахівців дошкільної освіти, що приводять до психологічної перебудови, до професійного та особистісного зростання. На основі виділених етапів спробуємо побудувати послідовність розвитку компонентів професійної самореалізації в процесі педагогічної практики.

Перший етап – входження та орієнтація в професію. На цьому етапі відбувається знайомство з професійною діяльністю під час проходження ознайомчої педагогічної практики. Метою практики є ознайомлення студентів з роботою вихователя дошкільного навчального закладу, усвідомлення студентами своєї причетності до педагогічної професії, розкриття особистісного сенсу професійної діяльності. Протягом цього періоду у свідомості студента формується образ професійної діяльності і наступна цільова підготовка до педагогічної праці. Цей етап характеризується формуванням потреб мотиваційної сфери, цілей і цінностей, які майбутній вихователь висуває до своєї діяльності.

Це час активного професійного самовизначення майбутнього педагога, інтеграція окремих його якостей у професійну спрямованість, становлення і розвитку «Я – концепції» студента як педагога.

Дослідження Б. Ананьєва, Л. Виготського, О. Леонтьєва доводять, що «Я-концепція» життєдіяльності людини є за своєю сутністю дуже рухливою і, головне, схильною до впливу багатьох чинників, у тому числі педагогічних. Дуже важливо, щоб педагог, що спонукає студентів до осмислення і розроблення «Я-концепції», допоміг виявити реальні можливості для особистісного і професійного зростання, готовності до професійної самореалізації.

Другий етап – професійна ідентифікація. Метою цього етапу є поступове формування у студентів внутрішньої готовності до усвідомленої і самостійної побудови, коригування і реалізації перспектив свого професійного розвитку; готовності розглядати себе такими, що розвиваються і самостійно знаходять особистісно значущий зміст у навчально-професійній діяльності.

Під час спостереження навчально-виховної роботи в дошкільному навчальному закладі відбувається ознайомлення студентів з організацією навчально-виховної роботи в дошкільному навчальному закладі. Пробні заняття в ДНЗ сприяють закріпленню знань, здобутих студентами у процесі вивчення теоретичних курсів педагогіки, окремих методик, а також формуванню в них необхідних умінь і навичок навчально-виховної роботи. Літня практика в дошкільному навчальному закладі дозволяє сформувати у студентів уміння самостійно використовувати в практичній роботі з дітьми різного віку знання з циклу спеціальних дисциплін; сформувати професійні вміння та навички самостійної організації роботи з дітьми; розвинути професійні здібності та активізувати педагогічну самосвідомість.

Педагогічна самосвідомість тісно пов'язана з рефлексією, із зверненням до свого внутрішнього світу, з оцінкою тих процесів, які відбуваються [4, с.162]. Педагогічна рефлексія – це не лише здатність дати собі і своїм вчинкам відсторонену оцінку, але і здатність зрозуміти, як тебе сприймають інші люди [3], передусім ті, з ким студент взаємодіє у процесі професійного спілкування: викладачами, працівниками дошкільних навчальних закладів, батьками дітей дошкільного віку.

Цей етап характеризується тим, що студент створює образ «Я – ідеальне» в професії. Цей період може характеризуватися як час становлення і розвитку «Я-концепції» студента як педагога. Тому необхідно допомогти студентові «пізнати себе», створити образ свого «Я».

Етап професійної ідентифікації можна назвати етапом самопрограмування, результатом якого буде професійне та особистісне зростання студента на основі свого «ідеального професійного Я».

Третій етап – професійна самореалізація. На цьому етапі в процесі проходження виробничої (переддипломної) практики студент оцінює свої творчі сили, здібності до професійної діяльності,

отримані знання і уміння перетворюються на звичні форми професійної поведінки, відбувається реалізація і подальше вдосконалення сформованого особистісного потенціалу у сфері навчально-професійної діяльності.

Отже, особистісне зростання і професійна самореалізація майбутнього фахівця дошкільної освіти як органічна єдність можливі тоді, коли в процесі входження в професію здійснюється цілеспрямоване вирішення суперечності, яка виникає в індивідуальній свідомості між еталоном особистості професіонала і образом свого внутрішнього, вже існуючого «Я».

Організація педагогічної практики спирається на виконання програм практики, а також забезпечує індивідуальний підхід до кожного студента як до унікальної особистості, дбайливо й обережно, цілеспрямовано і послідовно розкриваючи у ньому сильні особистісні і професійні сторони, допомагаючи компенсувати слабкі.

Забезпечення особистісно-орієнтованого, комплексного, безперервного і творчого характеру підготовки кожного студента передбачає оволодіння різними професійними функціями: конструктивною, мобілізаційною, організаційною, комунікативною, інформаційною, розвивальною, дослідницькою.

Конструктивна функція забезпечується комплексом професійних умінь, таких як: складати індивідуальні плани-графіки особистісно-професійного розвитку; визначати і формулювати розвивальну, виховну, навчальну мету заняття; оптимально забезпечувати організацію заняття; планувати навчальну діяльність дітей і способи її організації; визначати тип і структуру заняття; складати перспективний і календарний плани; планувати зміст і методи роботи з батьками.

Студенти під час проходження педагогічної практики повинні опанувати мобілізаційну функцію, яка забезпечується виконанням такого комплексу вмінь: активізувати і розвивати пізнавальну діяльність дітей, увагу, пам'ять, мислення; актуалізувати знання, давати нові, спираючись на попередні.

У період педагогічної практики необхідно опанувати організаторську функцію, яка забезпечується за допомогою таких навичок: організувати виконання окресленого плану заняття; раціонально розподіляти час між структурними і логічними частинами заняття, між методами викладу навчального матеріалу студентом і роботою дітей; керувати процесом навчально-виховної діяльності дітей дошкільного віку.

Педагогічна практика дає можливість студентам оволодіти комунікативною функцією, яка забезпечується такими вміннями: встановлювати ділові взаємини з дітьми і між дітьми, з колективом дошкільного навчального закладу, з батьками; здійснювати зворотний зв'язок з дітьми в процесі навчально-виховної роботи; бути уважним до дітей, вимогливим, тактовним; попереджати і вирішувати конфліктні ситуації між дітьми; опанувати технологію вирішення конфліктів.

Опанування інформаційної функції передбачає розвиненість таких умінь: формувати у дітей предметні знання і уявлення; передавати навчальну інформацію в логічній послідовності, використовуючи індуктивний і дедуктивний способи формування знань, інтегруючи їх; передавати знання за допомогою різноманітних технічних засобів навчання.

У період педагогічної практики студент повинен оволодіти функцією орієнтації, виконання якої вимагає таких умінь: формувати науковий світогляд дітей, здійснювати їх ідейне, моральне, трудове, естетичне, природоохоронне виховання за допомогою інтеграції знань.

Опанувати розвивальну функцію студент зможе за наявності таких умінь: здійснювати розвивальне проблемне навчання дітей, організовуючи його на різних рівнях складності; включати у навчально-виховний процес типові й проблемні завдання; здійснювати діагностику сформованості основних сфер особистості дитини, використовувати засоби їх розвитку в навчально-виховному процесі.

У період проходження педагогічної практики студенти опановують дослідницьку функцію, виконання якої забезпечується такими вміннями: умінням спостерігати й аналізувати навчально-виховний процес; здійснювати самоаналіз, теоретично осмислювати досвід роботи інших практикантів; збирати, систематизувати, узагальнювати факти педагогічної діяльності з метою виконання науково-методичної роботи в період педагогічної практики.

Провідною ідеєю педагогічної практики є розвиток індивідуальних творчих здібностей майбутніх вихователів дітей дошкільного віку, становлення індивідуального стилю педагогічної діяльності.

Реалізацію цієї ідеї забезпечує індивідуально-орієнтований підхід до організації педагогічної

практики студентів, який передбачає опанування практикантом різних професійних ролей з урахуванням динаміки його мотиваційної сфери і певним рівнем індивідуальних здібностей. Це припускає індивідуалізацію і диференціацію навчання студентів як у період практики, так і під час підготовки до неї.

Іншою ідеєю педагогічної практики є програмовано-варіативний підхід, який, з одного боку, передбачає опанування обов'язкових для всіх студентів знань, умінь, навичок; включення практикантів в обов'язкові види педагогічної діяльності, а з іншого – припускає варіацію змісту і форм діяльності, завдань, проектів, що пропонуються студентам на вибір з урахуванням рівня їх професійної спрямованості, загальноосвітньої і професійної підготовки, індивідуальних особливостей. Обов'язковою умовою є добровільний вибір видів діяльності студентом.

Важливим питанням, що розкриває особливості педагогічної практики, є питання про принципи її організації. У принципах розкриваються теоретичні підходи до побудови навчального процесу й управління ним. Вони визначають позиції й установки, з якими викладачі та керівники-методисти практики підходять до організації процесу навчання і до пошуку можливостей його оптимізації.

Основними принципами організації педагогічної практики як засобу професійної самореалізації студентів є такі: взаємозв'язок і взаємопроникнення теоретичної підготовки і практичної діяльності студентів, інтеграція навчальної і дослідницької діяльності студентів; забезпечення спадкоємності, систематичності, безперервності педагогічної практики; поєднання педагогічного контролю, колективного аналізу діяльності студентів і їх самоконтролю, самоаналізу і самооцінки; варіативного вибору змісту і форм діяльності студентів у період практики; організація цілісного керівництва педагогічною практикою студентів та взаємодія професійно-педагогічних освітніх установ. Це відображається у змісті практик, поступовому розширенні й поглибленні обсягу їх завдань (від індивідуальної роботи до організації роботи з колективом), у характері виконуваної діяльності студентів (репродуктивна – реконструктивна – творча).

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок з напрямку. Отже, для формування професійної самореалізації майбутніх фахівців дошкільних навчальних закладів найбільш ефективним засобом є педагогічна практика. Удосконалення педагогічної практики, забезпечення можливостей для професійної самореалізації передбачає її організацію в певній логічній послідовності. Система педагогічних практик буде досконалою, якщо вона будуватиметься поетапно з урахуванням певних функцій та принципів її організації і забезпечуватиме підготовку педагога, готового до успішної професійної самореалізації. Перспективами подальших наукових розвідок вважаємо переорієнтацію практичної діяльності студентів з репродуктивної позиції пасивного спостерігача і копіювальника дій вихователів та керівників-методистів практики, під патронатом яких вона відбувається, на позицію активного творчого суб'єкта діяльності.

Література

1. Беленька Г. В. Вихователь дітей дошкільного віку: становлення фахівця в умовах навчання : моногр. / Г. В. Беленька. – К. : Світоч, 2006. – 304 с.
2. Галузевий стандарт вищої освіти. Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спеціальністю 6.010101 «Дошкільне виховання» (ГСВОУ–03). – [Чинний від 2003 -22-08]. – К., 2006. – 258 с.
3. Исаев Е. И. Становление и развитие профессионального сознания будущего педагога / Е. И. Исаев, С. Г. Косарецкий, В. И. Слободчиков // Вопросы психологии. – 2003. – № 3. – С. 57–66.
4. Маралов В. Г. Основы самопознания и саморазвития : учеб. пособие для студ. сред. пед. учеб. зав. / В. Г. Маралов. – М. : Академия, 2002. – 256 с.
5. Педагогічна практика за вимогами кредитно-модульної системи : [для студ. вищ. навч. закл. напряму підготовки «Дошкільна освіта»] / Н. М. Горопаха, Т. І. Поніманська. – 2-ге вид., випр. і допов. – К. : ВД «Слово», 2014. – 232 с.
6. Педагогічна практика студентів спеціальності «Дошкільне виховання» : навч.-метод. посіб. / Н. О. Білоус [та ін.]. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2005. – 49 с.
7. Підготовка вихователя до розвитку особистості дитини в дошкільному віці : моногр. / Г. В. Беленька [та ін.] ; за заг. ред. І. І. Загарницької. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – 310 с.
8. Семенов О. М. Практика в системі фахової освіти вчителя-словесника : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. М. Семенов, Л. О. Базиль, Т. І. Дятленко ; за ред. О. М. Семенов. – К. : Фенікс, 2008. – 288 с.

М. И. Ярославцева

**ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ ПРАКТИКА КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ
ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ САМОРЕАЛИЗАЦИИ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ
ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ**

В статье акцентируется внимание на особенностях профессиональной самореализации будущих специалистов дошкольного образования в процессе практической подготовки. Определяется логическая последовательность организации педагогической практики. Доказывается важность обеспечения личностно-ориентированного, комплексного, непрерывного и творческого характера подготовки каждого студента. Рассматриваются функции и принципы организации педагогической практики.

Ключевые слова: профессиональная самореализация, профессиональная самореализация будущего специалиста дошкольного учебного заведения, практическая подготовка, педагогическая практика, этапы, функции, принципы.

M. Yaroslavtseva

**PEDAGOGICAL PRACTICE AS PROFESSIONAL SELF-REALIZATION MEANS OF
INTENDING PRESCHOOL EDUCATION SPECIALISTS' PROFESSIONAL SELF-
REALIZATION**

The article focuses on intending preschool education specialists' professional self-realization features during practical training. Logical sequence of organizing pedagogical practice is defined. The importance of providing student-oriented, comprehensive, continuous and creative training nature of each student is proved. Pedagogical practice functions and principles are considered.

Key words: professional self-realization, self-fulfillment, intending professional specialist, kindergarten, practical training, teaching practice, stages, functions, principles.

УДК 371.132:372.461:378

Л. П. Загородня

**ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА» ДО РЕАЛІЗАЦІЇ
ЗАВДАНЬ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН
ПРИРОДНИЧОГО ЗМІСТУ**

У статті здійснено аналіз досліджень з питань культури здоров'я вихователів і їхньої готовності до реалізації завдань фізичного виховання дошкільників. Розкрито можливості використання педагогами у вищій школі дисциплін природничого змісту у підготовці майбутніх вихователів до вирішення завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Ключові слова: фізичне виховання дітей дошкільного віку, культура здоров'я вихователя, професійна підготовка майбутніх вихователів, готовність вихователя до реалізації завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку, дисципліни природничого змісту.

Постановка проблеми, її зв'язок з важливими завданнями. Погіршення екологічної ситуації у світі, стану здоров'я українців і зокрема дітей дошкільного віку актуалізує й увиразнює проблему збереження і зміцнення здоров'я молодого покоління. Основи культури здоров'я закладаються в дошкільному віці. Базовий компонент дошкільної освіти серед низки завдань освітньої лінії «Особистість дитини» виділяє завдання формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної життєдіяльності [1, с. 6]. З огляду на це освітньо-виховний процес сучасного дошкільного навчального закладу повинен будуватися з урахуванням того, що здоров'я є метою, об'єктом, результатом діяльності, що гарантуватиме оптимальні умови фізичного і психічного розвитку дітей дошкільного віку. Вирішення проблем сучасного фізичного виховання та оздоровлення малят потребує від дошкільних закладів організації їхньої життєдіяльності, спрямованої допомогти вихованцям виробити свої життєві орієнтири у виборі здорового способу життя, виховати відповідальність і активність у збереженні здоров'я. Ось чому особлива увага науковців прикута до проблеми якісної підготовки вихователя до реалізації завдань фізичного виховання дошкільників.

Мета статті: висвітлити зміст підготовки майбутніх вихователів до фізичного виховання дошкільників у процесі вивчення дисциплін природознавчого змісту.